Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

6 Chwefror 2024

Ymateb Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys i:

Diwallu anghenion dioddefwyr yn y system cyfiawnder troseddol: Arolygiad o ba mor dda y mae'r heddlu, Gwasanaeth Erlyn y Goron a'r Gwasanaeth Prawf yn cefnogi dioddefwyr trosedd

Rwy’n croesawu’r adroddiad hwn a’i argymhellion. Mae bodloni anghenion dioddefwyr yn effeithiol ar draws y system cyfiawnder troseddol yn hanfodol ar gyfer rhoi’r cyfle gorau iddynt ymdopi ac adfer.

Rwy’n cydnabod y canfyddiadau a nodir o fewn yr adroddiad ac yn dawel fy meddwl bod trafodaethau’n mynd rhagddynt yn lleol ac ar lefel Cymru gyfan mewn perthynas â nifer o’r argymhellion a gyflwynwyd.

Er mai dim ond un o’r chwe argymhelliad sy’n cynnwys gofyniad penodol ar gyfer Prif Gwnstabliaid, bydd yr holl argymhellion yn effeithio ar waith fy Swyddfa a Heddlu Dyfed-Powys (HDP) yn y dyfodol. Gan hynny, rwyf wedi nodi fy marn am yr holl argymhellion, yn ogystal â sicrwydd a dderbyniwyd gan Brif Gwnstabl HDP, Dr Richard Lewis, mewn cyfarfod o’m Bwrdd Plismona ar 23 Ionawr 2024.

Argymhelliad 3
Erbyn 31 Rhagfyr 2024, dylai’r Coleg Plismona weithio gyda Chyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu a phrif gwnstabliaid i ddatblygu safonau gofynnol ar gyfer cwblhau asesiadau o anghenion dioddefwyr. Dylai'r rhain gynnwys safonau ar gyfer prydlondeb cwblhau ac eglurder ar y wybodaeth sydd i'w chofnodi.

Mae’r argymhelliad hwn wedi’i gofrestru ar borthol AHGTAEF HDP ac mae Prif Arolygydd o’r Adran Cyfiawnder Troseddol wedi’i benodi’n arweinydd er mwyn sicrhau y gwneir cynnydd.

Bydd y llywodraethu’n dod o dan y Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Strategol, Dalfeydd, Cudd-wybodaeth ac Ymchwilio, lle y bydd angen diweddariad ym mhob cyfarfod. Bydd fy swyddfa’n monitro cynnydd drwy fynd i’r cyfarfod hwn.

Rwy’n ymwybodol o waith parhaus yr Heddlu i wella gwasanaeth i ddioddefwyr o ganlyniad i faes ar gyfer gwella a nodwyd yng nghanfyddiadau archwiliad 2023-25 PEEL HDP. Mae’r gwaith hwn yn cyd-fynd yn agos â’r argymhellion uchod, gan gwmpasu codi ymwybyddiaeth a gwella sgiliau o ran cwblhau asesiadau o anghenion dioddefwyr. Ers yr archwiliad, mae’r Heddlu wedi rhannu canllawiau ag aelodau staff ar gyfer cwblhau’r templed asesiad o anghenion dioddefwyr, ac wedi ymgymryd ag ymarfer hap samplu ar sawl agwedd o ymateb i ddigwyddiadau ac ymchwilio, gan gynnwys asesiadau o anghenion dioddefwyr. Mae hyn yn sicrhau bod camgymeriadau a phroblemau cyffredin yn cael eu bwydo’n ôl i swyddogion.

Argymhelliad 1
Erbyn 31 Rhagfyr 2024, dylai'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, y Swyddfa Gartref a Swyddfa'r Twrnai Cyffredinol gydweithio i ddefnyddio'r arolygiad hwn fel sail ar gyfer adolygiad ehangach a sylfaenol o brofiad dioddefwyr troseddau , gan gynnwys adrannau ac asiantaethau eraill y Llywodraeth yn ôl yr angen.

Rwy'n croesawu unrhyw gyfleoedd i'm Swyddfa fwydo i mewn i unrhyw adolygiad o'r fath. Yn yr un modd, mae'r Prif Gwnstabl yn cytuno y dylai'r Heddlu gymryd rhan yn yr adolygiad os oes angen iddynt wneud hynny. Bydd gan swyddogion ar y rheng flaen ac mewn adrannau arbenigol fewnwelediad gwerthfawr i'w rannu a byddant yn falch o eirioli ar ran y dioddefwyr maen nhw'n gweithio'n galed i gael cyfiawnder iddynt.

Byddwn hefyd yn pwysleisio pwysigrwydd cynnwys dioddefwyr a goroeswyr yn yr adolygiad. Mae'n hollbwysig clywed yn uniongyrchol wrth y rhai sydd â phrofiadau byw. Mae fy Swyddfa'n cydlynu'r Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr, a byddwn yn annog ymgysylltiad â'n haelodau Fforwm, y maent oll wedi'u heffeithio gan drosedd, am adborth ar eu profiadau fel rhan o'r adolygiad.

Mae fy Swyddfa hefyd yn gweithio'n agos â Phartneriaeth Trais yn Erbyn Menywod a Merched Canolbarth a Gorllewin Cymru, sydd â Phanel Cynghori Dioddefwyr. Gellid cysylltu ag aelodau'r Panel hwnnw hefyd fel rhan o'r adolygiad ehangach.

Argymhelliad 2
Erbyn 30 Medi 2024, dylai'r Weinyddiaeth Gyfiawnder ddatblygu metrigau perfformiad Cod Dioddefwyr a systemau adrodd. Dylai'r rhain gynnwys sut mae cyrff cyfiawnder troseddol yn ymgysylltu â dioddefwyr ac ansawdd yr ymgysylltu. Dylai metrigau perfformiad hefyd gynnwys mesurau o ba mor dda y mae cyrff cyfiawnder troseddol yn cael adborth gan ddioddefwyr a pha mor dda y maent yn defnyddio hyn i asesu ansawdd ymgysylltu a gwella ansawdd gwasanaethau.
Erbyn 31 Mawrth 2025, dylai'r Weinyddiaeth Gyfiawnder roi'r metrigau perfformiad a'r systemau adrodd hyn ar waith ar draws cyrff cyfiawnder troseddol.

Er fy mod i'n cefnogi cyflwyno metrigau perfformiad, rhaid inni beidio ag aros tan fis Mawrth 2025 i graffu ar berfformiad yn erbyn y Cod Dioddefwyr. Yn lleol, mae trafodaethau'n parhau rhwng HDP a'm Swyddfa mewn perthynas â gweithgarwch craffu pwysig ar gydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr sy'n mynd rhagddo.

Yn ychwanegol at hyn, mae fy Swyddfa a HDP yn rhan o sgyrsiau ar lefel Cymru gyfan, drwy Fwrdd Cyfiawnder Troseddol Cymru, am natur gweithgarwch cydymffurfio presennol â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr tra'n bod ni'n aros am fetrigau perfformiad y Weinyddiaeth Gyfiawnder.

Mae Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Cymru'n dod ag asiantaethau cyfiawnder troseddol a phartneriaid datganoledig ledled Cymru at ei gilydd i gydweithio ar faterion a heriau cyffredin. Un o'r rhain yw cydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr. Cytunwyd y bydd pob sefydliad yn rhannu ei ddata ynghylch cydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr â Chomisiynwyr Heddlu a Throseddu, i'w drafod yn ein Byrddau Cyfiawnder Troseddol Lleol. Bydd hyn yn cynyddu tryloywder ac atebolrwydd o ran cydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr gan bawb.

Yn bwysig ddigon, ar y lefel Cymru gyfan hon, ystyrir ymagwedd graffu hefyd a fydd yn cipio ansawdd profiad y dioddefwyr mewn ffordd na fydd modd i'r data cydymffurfiaeth meintiol â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr wneud. Yn y misoedd sydd i ddod, cyflwynir ymagwedd graffu ansoddol newydd drwy ein Byrddau Cyfiawnder Troseddol Lleol lle bydd modd inni brofi pa un ai a yw cydymffurfiaeth asiantaethau â'r Cod Ymarfer i Ddioddefwyr yn arwain at brofiad cyffredinol gwell i ddioddefwyr. Mae Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Cymru'n ymgysylltu â chydweithwyr o'r Weinyddiaeth Gyfiawnder er mwyn sicrhau y bydd ymagwedd Cymru gyfan yn unol â'u hymchwil.

Argymhelliad 4
Erbyn 30 Medi 2024, dylai Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu a Gwasanaeth Erlyn y Goron gytuno ar safonau gofynnol a phrosesau cyson ar gyfer y modd y mae unedau neu swyddogaethau gofal tystion yn cyfathrebu â'r heddlu, Gwasanaeth Erlyn y Goron a dioddefwyr i helpu gwybodaeth effeithiol, ystwyth ac amserol- rhannu fel bod anghenion dioddefwyr yn cael eu diwallu.

Yn ddiweddar, cydlynodd fy Swyddfa weithdy ymadael cam-drin domestig cydlynol gyda phartneriaid cyfiawnder troseddol a gwasanaethau cymorth, lle y trafodwyd y rhesymau pam y mae dioddefwyr yn tynnu eu cefnogaeth yn ôl. Cyflwynwyd awgrymiadau ar gyfer sut y gellid lleihau'r nifer sy'n ymadael ac maen nhw nawr yn cael eu gweithredu gan bawb dan sylw. Mae'r darn o waith hwn yn cael ei gydlynu o fewn y pedwar ardal heddlu yng Nghymru, a bydd yn caniatáu ar gyfer ystyried themâu cyffredin yn genedlaethol.

O berthnasedd penodol i'r archwiliad hwn, tynnodd y rhai a oedd yn bresennol yn y gweithdy sylw at bwysigrwydd cyfathrebu effeithiol rhwng gwasanaethau cymorth a sefydliadau cyfiawnder troseddol. Mae hyn yn sicrhau bod gan bawb y wybodaeth berthnasol ac ymwybyddiaeth o wasanaethau dioddefwyr, gan eu galluogi i gynghori dioddefwyr yn well a sicrhau bod anghenion dioddefwyr yn cael eu bodloni.

Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys Police and Crime Commissioner

Argymhelliad 5
Erbyn 31 Rhagfyr 2024, dylai Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu weithio gyda Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi i sicrhau bod pob dioddefwr cymwys yn cael ei gyfeirio at y Cynllun Cyswllt Dioddefwyr.

Mae fy sylwadau ar yr argymhelliad hwn wedi'u crynhoi isod, yn fy ymateb i argymhelliad 6.

Argymhelliad 6
Erbyn 30 Medi 2024, dylai'r Gwasanaeth Prawf ddarparu hyfforddiant ar waith y Cynllun Cyswllt Dioddefwyr i bob ymarferydd prawf a'r rhai dan hyfforddiant. Dylai'r dysgu gynnwys beth sydd ynghlwm wrth y Cynllun Cyswllt Dioddefwyr a sut mae ymarferwyr prawf yn gweithio gyda swyddogion cyswllt dioddefwyr i gadw dioddefwyr yn ddiogel.

Cafwyd trafodaethau hefyd am y gweithdy y sonnir amdano uchod mewn perthynas â'r Cynllun Cyswllt â Dioddefwyr: nodwyd bod diffyg ymwybyddiaeth o'r Cynllun, gan asiantaethau cyfiawnder troseddol a dioddefwyr, yn rheswm posibl dros ymadael.

Un o'r camau gweithredu o'r gweithdy oedd i staff y Cynllun Cyswllt â Dioddefwyr weithio gyda phartneriaid cyfiawnder troseddol i godi ymwybyddiaeth o'r Cynllun. Bydd hyn yn cynorthwyo â'r gofynion o dan Argymhellion 5 a 6, gan sicrhau bod pob dioddefydd cymwys ledled ardal Dyfed-Powys yn cael eu cyfeirio at y Cynllun Cyswllt â Dioddefwyr.

Byddaf yn parhau i graffu ar gynnydd yr Heddlu yn erbyn Argymhelliad 3 yn benodol, yn ogystal â'r gwaith yr ymgymerir ag ef yn lleol ac ar lefel Cymru gyfan yn erbyn yr argymhellion sy'n weddill.